

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
ข้อมูล ณ วันที่.....๔.....เดือน....สิงหาคม..พ.ศ...๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายพิพัฒน์ สิงห์ล่อ

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ...บ้านเลขที่ .98/1. หมู่ที่..2.. ตำบล..บ้านแก่ง...อำเภอ..เมือง.. จังหวัด..นครสวรรค์.

โทรศัพท์ ๐๘๗-๘๔๒-๖๐๔๔

เกิด พ.ศ. .๒๕๐๓ปัจจุบันอายุ ๖๕ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓..

สถานบันการศึกษาโรงเรียนบ้านแก่งซัดขวลิต.

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☐ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☒ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ..การแปรรูปข้าวเปลือก การผลิตจุลินทรีย์สังเคราะห์แสงจำหน่าย

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร๒๐๐,๐๐๐..... บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ..๒๕๕๗.....

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก....ข้าว.....

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน๑.....แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

การผลิตต้นทุนการผลิตข้าว โดยเน้นการใช้ปุ๋ยน้ำหมัก

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน.....๓.....ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑.ฐานการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ โดยเน้นการผลิตและการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ.....

๒.การปรับปรุงบำรุงดิน โดยเน้นการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ

๓. เศรษฐกิจพอเพียงเน้นปลูกทุกอย่างที่สามารถกินได้และกินทุกอย่างที่ปลูกเองเพื่อลดรายจ่ายภายในครัวเรือน

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.....๓.....หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน๓..... หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ โดยเน้นการผลิตและการใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพในการลดต้นทุนการผลิตข้าว และการทำการเกษตร ลดการใช้สารเคมี เพิ่มความปลอดภัยแก่สุขภาพเกษตรกร

๒. การปรับปรุงบำรุงดิน โดยเน้น การผลิตน้ำหมักชีวภาพ เช่น จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง การทำน้ำหมักจากขี้ค่างคาว น้ำหมักจากเศษปลา เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อเพิ่มธาตุอาหารให้กับพืช

๓. เศรษฐกิจพอเพียง เน้นปลูกทุกอย่างที่สามารถกินได้และกินทุกอย่างที่ปลูกเองเพื่อลดรายจ่ายภายในครัวเรือน

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน๑..... หลักสูตร ประกอบด้วย

หลักสูตรการลดต้นทุนการผลิต โดยเน้นการผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อใช้ในการเกษตร ซึ่งปัจจุบันราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ราคาปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิตสูง ได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืช ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงาน และอื่น ๆ ฯลฯ อีกหลายรายการปรับสูงขึ้นทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น ทางศูนย์ ศพก.จึงได้ศึกษาเรียนรู้โดยไปอบรม และดูจาก Youtube และนำมาทำใช้เอง และเผยแพร่ให้คนในชุมชนนำไปใช้ เพื่อให้คนในชุมชนลดรายจ่าย เพิ่มรายได้

๔.๓ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนามจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

ความโดดเด่นของ ศพก. การลดต้นทุนการผลิต
วัตถุประสงค์...๑.เพื่อพัฒนา ศพก. ให้มีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ในด้านการลดต้นทุนการผลิต ด้านการเกษตร
ของชุมชน และเป็นศูนย์กลางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในการถ่ายทอดความรู้

๒.เพื่อพัฒนาให้ ศพก.เป็นสถานที่บริการข้อมูลข่าวสาร และให้บริการด้านการเกษตร
ด้านการลดต้นทุนการผลิตข้าว เช่น การผลิตน้ำหมัก และการใช้สารชีวภัณฑ์ ซึ่งปัจจุบันต้นทุนการผลิตข้าวของ
เกษตรกรสูงขึ้น ราคาปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ราคาผลผลิตทาง
การเกษตรลดลง ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร การผลิตน้ำหมักและการผลิตสารชีวภัณฑ์
ใช้ในการเกษตรเป็นอีกทางเลือกให้กับเกษตรกร

**๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับ
จังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วม
จัดทำแผนอย่างละเอียด)**

มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ ศพก.ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด โดยมีการเสนอ
ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังนี้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก.

ประเด็นเรื่องสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ราคาผลผลิตทางการเกษตร และการระบาดของศัตรูพืช
แนวทางการแก้ไข เตรียมความพร้อมในการรับมือสถานการณ์ภัย วางแผนการเพาะปลูกพืช หมั่นตรวจแปลง
เพาะปลูกพืช อย่างสม่ำเสมอ

**๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ
อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)**

มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในการเข้าร่วมประชุม ศพก.ระดับอำเภอและระดับจังหวัด โดยมีการเสนอ
ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข ดังนี้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก

๑. ปัญหาเรื่องการเผาในพื้นที่การเกษตร

- การไถกลบ ทำให้เพิ่มต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เครื่องมืออุปกรณ์ไม่พร้อมสำหรับการดำเนินการ
- บางพื้นที่ห่างไกลไม่มีรถมารับอัดฟาง
- เกษตรกรเร่งรอบเพื่อเตรียมการเพาะปลูกในรอบต่อไป
- เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักเรื่องผลกระทบที่เกิดจากการเผาในพื้นที่การเกษตร

แนวทางแก้ปัญหา

-วางแผนการเพาะปลูก และนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาทำปุ๋ยหมัก เพาะเห็ดฟาง และนำมาทำเป็น
อาหารสัตว์

- รวมกลุ่มกันเพื่อนัดรถอัดฟาง มารับอัดก้อนในพื้นที่
- ให้รัฐส่งเสริมเครื่องอัดฟางให้กับกลุ่มแปลงใหญ่ - ศพก.

๒. ปัญหาเรื่องผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ แนวทางแก้ปัญหา แนะนำให้เกษตรกรวางแผนการเพาะปลูกพืช ให้เหมาะสมกับพื้นที่ และช่วงเวลา ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตน้ำหมักชีวภาพ และใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักที่ทำเอง เพื่อนำมาเสริมในการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต

การประชุมคณะกรรมการอำเภอ มีผู้เข้าร่วม

๑. นายพงษ์ธร ชูติมานนท์

๒. นางสาวทัศนีย์ เอี่ยมฤทธิ์

๓. นายจักรพันธ์ เส็งเล็ก

๑. นางกัญญา รักดี

๒. นางสาวจุฑามณี หงส์โต

๓. นายพิษณุ ฤทธิ์เรืองเดช

๔. นางสาวนธยา เปรมสมบัติ

๕. นายพรชัย พรหมรำไพวงศ์

๖. นางสาวชนัญธิดา แก้วเกิด

๗. นางสาวพิกุล เกิดนาค

๘. นายรุ่งโรจน์ เลี้ยงสุข

๙. นายวิชาญ บุญประเสริฐ

๑๐. นางบังอร กทุมชาติ

เกษตรอำเภอเมืองนครสวรรค์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

อาสาสมัครเกษตร ตำบลบึงเสนาท

เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่ายด้านเกษตร

ผสมผสาน

อาสาสมัครเกษตร ตำบลหนองปลิง

เกษตรกรต้นแบบศูนย์เครือข่าย

ด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชน

เกษตรกรผู้นำ ตำบลหนองกระโดน

อาสาสมัครเกษตร ตำบลกลางแดด

เกษตรกรผู้นำ ตำบลวัดไทร

ผู้แทน ศบกต. ตำบลบ้านแก่ง

อาสาสมัครเกษตร ตำบลบางพระหลวง

เกษตรกรผู้นำ ตำบลนครสวรรค์ตก

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- การทำนาแบบดั้งเดิม ต้นทุนการผลิตสูงจากการใช้แรงงานคน หรือการใช้ปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืชในปริมาณที่ไม่เหมาะสม ผลผลิตลดลง ต้นทุนการผลิตสูง เมื่อได้เข้าร่วมประชุมอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด และหน่วยงานต่าง ๆ จึงได้หันมาลดต้นทุน โดยการทำน้ำหมัก ใช้สารชีวภัณฑ์ และการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง มาใช้ในการทำการเกษตรทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิต และสามารถสร้างรายได้เพิ่ม

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ต้นทุนการผลิตสูง เช่น ค่าปุ๋ย ค่าสารเคมี แรงงาน และผลผลิตลดลง ราคาผลผลิตตกต่ำ จึงหันมาทำการเกษตรแบบลดต้นทุน โดยมีการวางแผนการผลิต มีการทำการเกษตรโดยการทำน้ำหมัก จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง และสารชีวภัณฑ์ ใช้ในการทำการเกษตร แต่ก็มีการใช้สารเคมีควบคู่ไปด้วย เพื่อช่วยลดต้นทุน และทำผลผลิตข้าว มาแปรรูปเป็นข้าวสารจำหน่าย

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑ วางแผนการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับพื้นที่และฤดูกาล การจัดการน้ำและดิน หมั่นตรวจแปลงปลูกพืชและสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเพื่อควบคุมการระบาดของโรคพืช

๒. ตรวจวิเคราะห์ดินก่อนปลูกเพื่อจะได้ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ทำให้ลดค่าใช้จ่ายลง

๓. ทำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ใช้ในแปลงปลูกข้าว และแปลงผัก เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๔. มีการนำเครื่องมือทางการเกษตรที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินการ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. มีแอป farm book ช่วยในเรื่องของการแจ้งเพาะปลูกพืช ลดระยะเวลาในการดำเนินการ

๒. เครื่องจักรกลการเกษตร โดรน เพื่อใช้ในการเกษตร เช่น การใส่ปุ๋ย พ่นสารเคมี เพื่อลดระยะเวลาในการทำงาน ลดการใช้แรงงาน ได้อย่างแม่นยำ ครอบคลุมพื้นที่ได้กว้าง

๓. มีการนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการทำการเกษตร เช่น การใช้จุลินทรีย์, ปุ๋ยชีวภาพ,

๓.อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

วิธีการเก็บตัวอย่างดินที่ถูกต้อง:

๑. **แบ่งพื้นที่:** แบ่งแปลงออกเป็นโซนย่อยๆ หากมีสภาพดินที่แตกต่างกัน (เช่น ดินบนเนิน, ดินในที่ลุ่ม) หรือหากมีขนาดใหญ่เกิน ๑๐ ไร่ ควรกำหนดจุดเก็บตัวอย่างให้ครอบคลุม
๒. **กำหนดจุดเก็บ:** เดินสุ่มเก็บตัวอย่างดินแบบซิกแซก (zigzag) หรือแบบตาราง ในแต่ละโซน ควรเก็บประมาณ ๑๕-๒๐ จุด (ไม่ควรน้อยกว่า ๕ จุดต่อแปลง)
๓. **เตรียมอุปกรณ์:** พลั่ว, เสียม, บั้งก็ หรือสว่านเจาะดิน, ถังสะอาด, ถุงพลาสติกสะอาด, ปากกาเคมี
๔. **วิธีปฏิบัติแต่ละจุด:**
 - ขุดหน้าดินออกประมาณ ๑-๒ นิ้ว เพื่อกำจัดเศษซากพืชและสิ่งปนเปื้อน
 - ขุดดินเป็นรูปตัว V ลึกประมาณ ๖ นิ้ว (๑๕ ซม.) สำหรับพืชล้มลุก หรือ ๑๒ นิ้ว (๓๐ ซม.) สำหรับพืชยืนต้น (หรือลึกกว่านั้นสำหรับพืชที่มีรากลึก)
 - ใช้พลั่วตักดินจากผนังร่องข้างหนึ่งไปยังอีกข้างหนึ่ง ให้ได้ดินหนาประมาณ ๑ นิ้ว ตลอดแนวความลึกที่ต้องการ (เหมือนปาดเนยจากขนมปัง)
 - นำตัวอย่างดินที่ได้จากแต่ละจุดมารวมกันในถังสะอาด
๕. **ผสมดิน:** คลุกเคล้าดินที่รวบรวมได้ทั้งหมดให้เข้ากันเป็นเนื้อเดียว
๖. **แบ่งตัวอย่างเพื่อส่งตรวจ:** ตักดินประมาณ ๐.๕ - ๑ กิโลกรัม ใส่ถุงพลาสติกสะอาด
๗. **ติดป้ายระบุข้อมูล:** เขียนชื่อเกษตรกร, ที่อยู่, เบอร์โทรศัพท์, ชนิดพืชที่จะปลูก, ประวัติการใช้ปุ๋ย/สารเคมี

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ข้าว.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑๓๐.....ไร่-งาน-วา)

๑.๒)ผักชี.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖ ไร่ ๓ งาน.....ไร่-งาน-วา)

๑.๓)มะลิ.....พื้นที่ปลูกจำนวน.....๑ ไร่.....ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑)ปลาตะเพียน จำนวน.....๑,๐๐๐ ตัว.....(หน่วย.....)

๒.๒)ปลานิล..... จำนวน.....๑,๐๐๐ ตัว.....(หน่วย.....)

๒.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) จำนวน.....(ตัว)

๓.๒) จำนวน.....(ตัว)

๓.๓) จำนวน.....(ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า.....ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ...ค่าไถ...	เป็นเงิน.....๒๒๐.....บาท/ไร่
๑.๒) ...ค่าปุ๋ย...	เป็นเงิน.....๒๓๐.....บาท/ไร่
๑.๓) ...ค่าทำลู่อีก...	เป็นเงิน.....๒๓๐.....บาท/ไร่
๑.๔) ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	เป็นเงิน.....๕๕๐.....บาท/ไร่
๑.๕) ค่าหว่าน	เป็นเงิน.....๕๐.....บาท/ไร่
๑.๖) ค่ายาคลุมเลน.	เป็นเงิน.....๖๐.....บาท/ไร่
๑.๗) ค่าจ้างฉีดยา...	เป็นเงิน.....๕๐.....บาท/ไร่
๑.๘) ค่าน้ำ ..	เป็นเงิน.....๕๐.....บาท/ไร่
๑.๙) ค่าน้ำมัน...	เป็นเงิน.....๔๐๐.....บาท/ไร่
๒.๐) ค่าปุ๋ย	เป็นเงิน.....๙๐๐.....บาท/ไร่
๒.๑) ค่าจ้างใส่ปุ๋ย...	เป็นเงิน.....๑๐๐.....บาท/ไร่
๒.๒) ค่ายาฆ่าแมลง....	เป็นเงิน.....๘๗๐.....บาท/ไร่
๒.๓) ค่าเก็บเกี่ยว...	เป็นเงิน.....๕๐๐.....บาท/ไร่
๒.๔) ค่าขนส่ง.....	เป็นเงิน.....๘๐.....บาท/ไร่
๒.๕) ค่าเช่า.....	เป็นเงิน.....๑,๐๐๐.....บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต๕,๖๙๐.....บาท/ไร่

รายได้๕,๖๐๐.....บาท/ไร่

วิเคราะห

ทำ

ปลูก ๖๖.๗ - ๖๖.๗ (๕๐๖.๗) ปลูกจริง ๖๖.๗

พ.ย. - มี.ค. (๕๐๖.๗)

→ ต้นทุน (ข้าวหน้า/ไร่) # หน้า

# ต้นทุน	๑) ต้นทุนการเตรียมดิน/พ.	
- คอสมอน	- ค่าไถ	๒๒๐ น.
-	- ค่าปุ๋ย	๒๓๐ น.
	- ค่าทำลู่อีก (ค่าจ้าง)	๒๓๐ น.
	๒) ค่าเมล็ดพันธุ์ (๕.๕๖๖)	๕๕๐ น.
	- ค่าหว่าน	๕๐ น.
	๓) ค่ายาคลุมเลน	๖๐ น.
	- ค่าจ้างฉีดยา	๕๐ น.
	๔) ค่าน้ำ	๕๐ น.
	- ค่าน้ำมัน	๔๐๐ น.
	๕) ค่าปุ๋ย (๕๐ kg/ไร่)	๙๐๐ น.
	- ค่าจ้างใส่ปุ๋ย	๑๐๐ น.
	๖) ค่ายาฆ่าแมลง	
	- เฟสดี (๕๖๖)	๑๕๐ น.
	- เร็ว (๕๖๖)	๒๐๐ น.
	- คาร์บ (เฟสดี)	๒๕๐ น.
	- คาร์บ (เฟสดี)	๒๕๐ น.

รวม 3,690

๑) คอสมอน	๑๖๐ น.
๒) ค่าจ้างฉีดยา	๕๐๐ น.
๓) ค่าปุ๋ย	๙๐ น.
๔) ค่าเช่า	๑,๐๐๐ น.
๕) ต้นทุน (ค่าน้ำ/ไร่/ไร่)	๓๐๐ น. ๕๐๐๐
รวม ค่าใช้จ่าย	๕,๖๙๐ บาท
ต้นทุน - ค่าใช้จ่าย (๖๖.๗) =	๙๐๐ kg/ไร่
ราคา 1 ตัน =	๗,๐๐๐ บาท
รวมค่าข้าว	๕,๖๐๐ บาท
- ต้นทุน	๕,๖๙๐ บาท
- ค่าใช้จ่าย	๕,๖๐๐ บาท
คงเหลือ	- ๙๐ บาท

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ไม่มีรายได้รายวัน.....

เฉลี่ยรายได้วันละ.....บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ขายข้าวสาร ขายผักชีฝรั่ง...

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ.....๒,๕๐๐.....บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ...ทำนา.

เฉลี่ยรายได้เดือนละ.....๑๐,๐๐๐.....บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.....ทำนา ขายข้าวสาร ขายผักชีฝรั่ง

เฉลี่ยรายได้ปีละ...๒๐๐,๐๐๐.....บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

สมัยรุ่นปู่ตายาย มีอาชีพเกษตรโดยทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักและมีรายได้ทางเดียวอาศัยน้ำฝน และแหล่งน้ำธรรมชาติ สมัยก่อนต้นทุนการผลิตต่อไร่ไม่สูง แต่ปัจจุบันต้นทุนการผลิตข้าวสูงขึ้น ราคาข้าวลดลง ผลผลิตก็น้อยลง หลังจากได้เข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานเกษตร พัฒนาที่ดิน พัฒนาชุมชน และหน่วยงาน ต่าง ๆ ฯลฯ ก็มีแนวคิดที่จะปลูกพืชแบบผสมผสาน เลี้ยงปลา และทำนาไปด้วยเพื่อให้มีรายได้ตลอดทั้งปี จากประสบการณ์การทำการเกษตรที่ลองผิดลองถูกจนประสบความสำเร็จสามารถเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการผลิตได้ และได้เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้เป็นแหล่งรู้ในการลดต้นทุนการผลิต โดยการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ ใช้เสริมการใช้ปุ๋ยเคมี และผลิตสารชีวภัณฑ์สำหรับใช้ในการป้องกันและควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืช มีการทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ลดการเผาตอซังข้าว โดยการไถกลบและนำเทคโนโลยี และเครื่องจักรกลมาใช้ในการทำการเกษตร โดยการทำเกษตรแต่ละรอบการผลิต

๑.การวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาลผลิต

๒. การผลิตสารชีวภัณฑ์ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืช

๓.ผลิตน้ำหมักชีวภาพ และจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง เพื่อใช้เสริมจากการใช้ปุ๋ยเคมี

๔.ปลูกพืชปรับปรุงบำรุงดิน

๕.มีการหมุนเวียนการปลูกพืชสลับเปลี่ยน เพื่อป้องกันโรคที่มาจากดิน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในงานกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

ไม่เผาฟางข้าวใช้วิธีการไถกลบเป็นปุ๋ยและช่วยปรับปรุงดินได้ ทำให้ดินมีคุณสมบัติที่ดีต่อการเจริญเติบโตของพืชในฟางข้าวมีปุ๋ยหรือธาตุอาหารเทียบเป็นมูลค่าเงินได้ ดังนี้

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีไนโตรเจน ๕ กก. = ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ เท่ากับ ๙ กก. มูลค่า ๑๕๗ บาท

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีฟอสฟอรัส ๐.๗ กก. = ปุ๋ย ๑๘ - ๔๖ - ๐ เท่ากับ ๒ กก. มูลค่า ๕๒ บาท

ฟางข้าว ๑ ไร่ มีโพแทสเซียม ๑๗ กก. = ปุ๋ย ๐ - ๐ - ๖๐ เท่ากับ ๒๘กก. มูลค่า ๖๘๓ บาท

ช่วยลดการเกิดวัชพืช เนื่องจากตอซังที่ย่อยสลายจะช่วยปกคลุมหน้าดิน และช่วยเพิ่มผลผลิต ถ้าเผางจะทำให้เกิด ฝุ่น ควัน ก๊าซพิษ ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซพิษและฝุ่น PM_{2.5} เป็นอันตรายถึงชีวิตส่งผลให้เกิดภาวะโลกร้อน และส่งผลให้ดินแข็ง ดินขาดแร่ธาตุ สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ถูกทำลาย

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑. ไม่เผาตอซัง จัดการตอซังข้าวโดยใช้วิธีการไถกลบ ประโยชน์ต่อดินและพืชช่วยปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ร่วนซุยระบายน้ำและอากาศได้ดี เพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดมลภาวะทางอากาศ

๒. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน เช่น การใช้สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ บิวเวอร์เรีย เมตไรเซียม ไตรโครเดอร์มา ประโยชน์ช่วยลดการใช้สารเคมี และส่งเสริมความปลอดภัยต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ลดต้นทุนการผลิต การใช้สารชีวภัณฑ์มีราคาถูกกว่าการใช้สารเคมีเพราะสามารถทำเองได้ และช่วยส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศเกษตร

๓. การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ เช่น การทำปุ๋ยน้ำจากมูลค่างควา จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง น้ำหมักจากเศษพืช และเศษปลา ประโยชน์ ช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยการลดการใช้ปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลง ซึ่งเป็นการลดการพึ่งพาทรัพยากรที่ได้มาจากการสกัดและยังช่วยลดมลพิษทางดินและน้ำ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์และส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายพิพัฒน์ สิงห์ลอ ประธานศูนย์ ศพก. อำเภอเมืองนครสวรรค์ เป็นเกษตรกรต้นแบบเรื่อง การลดต้นทุนการผลิต ที่ประสบความสำเร็จในด้านการใช้สารชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ ในการลดต้นทุนการผลิตข้าว และในพืชอื่น ๆ สามารถเป็นวิทยากร ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับเกษตรกรทั่วไปได้ ทำให้เกษตรกรได้รับความรู้ในการลดต้นทุนการผลิตข้าว เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองนครสวรรค์ เป็นจุดที่เกษตรกรในพื้นที่เข้ามาเรียนรู้ มาศึกษาดูงาน เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาการทำการเกษตรของตนเอง นอกจากนี้ยังมีเกษตรกรต่างพื้นที่ และหน่วยงานต่างๆ เข้ามาศึกษาดูงาน และมาใช้สถานที่ในการอบรม

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- ศพก.มีความพร้อมในเรื่องสถานที่จัดอบรมวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการถ่ายทอด

เรียนรู้ให้กับเกษตรกร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ใช้เป็นสถานที่อบรม

- เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกร และหน่วยงานต่าง ๆ มาศึกษาหาความรู้และศึกษาดูงานในด้านการลดต้นทุนการผลิต การทำปุ๋ยหมัก การทำจุลินทรีย์สังเคราะห์แสง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ปัญหาด้านการลดต้นทุนการผลิต

ปัจจุบันการทำการเกษตรมีปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ราคาผลผลิตตกต่ำ ราคาปุ๋ยเคมี โรคแมลงศัตรูพืช ภัยธรรมชาติ แรงงาน และอื่นๆ ทาง ศพก.เห็นความสำคัญในเรื่องต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น จึงได้มีการทำน้ำหมักชีวภาพ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง ปุ๋ยน้ำ เพื่อมาใช้เสริมเพิ่มจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี และให้คำแนะนำเกษตรกรที่มีปัญหาทางการเกษตร

ปัญหาเรื่องโรคแมลง ทาง ศพก.ได้ให้คำแนะนำในเรื่องของ การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีความต้านทานต่อโรคแมลงศัตรูพืช และแนะนำให้เกษตรกรผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการเกษตร เพื่อลดต้นทุนปลอดภัยกับผู้บริโภค ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้ก็ปลอดภัย และช่วยอนุรักษ์แมลงที่มีประโยชน์กับพืช

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นแหล่งความรู้และศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรและผู้สนใจในชุมชน โดยมีการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและด้านวิชาการเกษตรในหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

๑. การให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร เช่น สถานการณ์การผลิตพืช ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ช่องทางการเข้าถึงข้อมูล: ศพก. ใช้ช่องทางหลากหลายในการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายและสะดวก

๒. ศพก.ให้บริการด้านวิชาการเกษตร เช่น การจัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ และเป็นจุดเอี่ยมชมแปลงตัวอย่าง แปลงต้นแบบ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์/สารชีวภัณฑ์ เทคนิคการผลิตพืชและสัตว์การป้องกันกำจัดโรคและศัตรูพืช/สัตว์แบบผสมผสาน การลดต้นทุนการผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้/สาธิต การให้คำปรึกษาเกษตรกรสามารถนำปัญหาหรือข้อสงสัยเข้ามาปรึกษาเจ้าหน้าที่ ศพก. หรือเกษตรกรต้นแบบ เพื่อรับคำแนะนำและแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของตน

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

๑. เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมืองนครสวรรค์ ได้มีแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานทางด้านการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และต่างพื้นที่ได้

๒. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. เครือข่าย) และ (ศพก.หลัก) และขยายผลไปสู่ชุมชน

๓.การลดต้นทุนการผลิต การทำน้ำหมักชีวภาพ ร่วมกับการใช้สารชีวภัณฑ์ การนำสิ่งเหลือใช้มาทำประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและทำปุ๋ยหมักชีวภาพและฮอร์โมนต่างๆ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนด้านการประกอบอาชีพ เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลายทั้ง ข้าว พืชผักทำให้มีรายได้ต่อเนื่อง จึงเป็นต้นแบบให้ชุมชนได้

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- การเป็นแปลงใหญ่ข้าว คือ การรวมกลุ่มเกษตรกร

๑. ลดต้นทุนการผลิต การรวมกลุ่มทำให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เช่นการซื้อวัตถุดิบ การใช้เครื่องจักรและการใช้แรงงาน รวมทั้งการผลิตน้ำหมักชีวภาพ การใช้ปุ๋ยคอก การผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ในการป้องกันและควบคุมแมลงศัตรูพืช

๒. เพิ่มผลผลิตต่อหน่วย การใช้เทคโนโลยีและวิธีการจัดการที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น
 ๓. ยกระดับคุณภาพข้าว การรวมกลุ่มช่วยให้เกษตรกรสามารถผลผลิตข้าวที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดได้

๔. การวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑. การเผยแพร่ข้อมูล:ศพก. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร เช่น ข้อมูลเทคโนโลยีการผลิต, ข้อมูลตลาด, ข้อมูลวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพืช, สัตว์, และการประมง.

๒. การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการเกษตร ส่งเสริมและประสานการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมกับพื้นที่ให้กับเกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของผลผลิต

๓. การสร้างเครือข่าย:ศพก. สร้างเครือข่ายข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ และหน่วยงานอื่น ๆ

๔. การให้คำปรึกษา:ศพก. ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่เกษตรกร เช่น การเลือกพันธุ์พืช, การจัดการดินและน้ำ, การป้องกันศัตรูพืชและโรค, และการปรับปรุงคุณภาพสินค้า

๕.การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เป็นแหล่งเรียนรู้และศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านการเกษตรของชุมชน และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๖. การพัฒนาฐานเรียนรู้:ศพก. พัฒนาฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน นายพิพัฒน์ สิงห์ลอ ประธานศูนย์ ศพก. อำเภอเมืองนครสวรรค์ เป็นเกษตรกรต้นแบบเรื่องการลดต้นทุนการผลิต เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเกษตรของชุมชน ศพก. เป็นแหล่งรวมความรู้เกษตรกรสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน ศพก. ไม่ได้เป็นเพียงศูนย์รวมข้อมูล แต่ยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกอบรมที่สำคัญ เกษตรกรสามารถมาเรียนรู้ ศพก. และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเกษตรกรด้วยกันเอง รวมถึงเชื่อมโยงกับภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

- เป็นประธานกลุ่มนาแปลงใหญ่ และเป็นประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นแบบอย่างในการทำการเกษตรที่ได้ผลผลิตดี

- เป็นเกษตรกรต้นแบบ ให้คำปรึกษาเกษตรกรในพื้นที่ และนอกพื้นที่ในการทำการเกษตรแบบลดต้นทุนการผลิต และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ

- การร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อพัฒนาให้แก่สาธารณะประโยชน์

- เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นจุดเรียนรู้โครงการเกษตรระดับอำเภอ สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร และหน่วยงานราชการและเอกชน

๒)การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

ดำเนินการพัฒนาที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมือง นครสวรรค์ ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และดำเนินการจัดหมวดหมู่องค์ความรู้ ฐานเรียนรู้ และหลักสูตรเรียนรู้ ให้ครบถ้วน เพื่อที่จะสามารถตอบสนองกระบวนการเรียนรู้ในพื้นที่ได้ จัดอบรมและถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองนครสวรรค์ รวมถึงเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

การเสียสละเวลา: เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาต่างๆ ทั้งในพื้นที่ตำบล อำเภอ และจังหวัด การเป็นที่ปรึกษาให้คนอื่นที่สนใจการทำเกษตรแบบลดต้นทุน

การเสียสละแรงกาย: เช่น การช่วยทำความสะอาดชุมชน การเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ

การเสียสละทรัพย์สิน: เช่น การบริจาคเงิน สิ่งของเครื่องใช้ หรือการแบ่งปันอาหารให้แก่ผู้ยากไร้ องค์กรการกุศล หรือผู้ประสบภัย

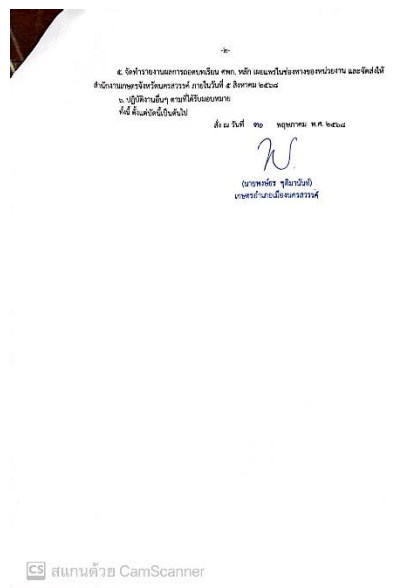
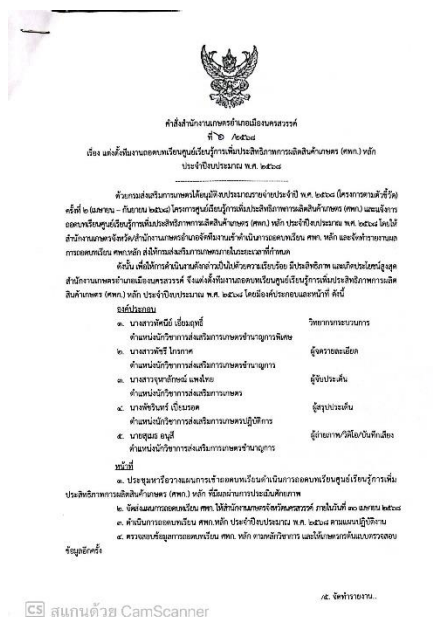
๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

การนำหลัก **เศรษฐกิจพอเพียง** มาปรับใช้ในการทำการเกษตร ช่วยให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน ลดความเสี่ยง และมีความมั่นคงในชีวิต หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการทำการเกษตรสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ห่วง (หลักการ) และ ๒ เงื่อนไข (ปัจจัยสำคัญ) ดังนี้ ๓ ห่วง (หลักการ) ๑) ความพอประมาณ คือ การผลิตและการบริโภคที่เหมาะสมกับกำลังของตนเองและครอบครัว ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น ๒) ความมีเหตุผล คือ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ๓) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง คือ การเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อให้สามารถปรับตัวและอยู่รอดได้อย่างมั่นคง ๒ เงื่อนไข ๑) เงื่อนไขความรู้ คือ การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอย่างรอบด้าน ๒) เงื่อนไขคุณธรรม คือ การมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการทำงาน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑. นางสาวทัศนีย์ เอี่ยมฤทธิ์ วิทยากรกระบวนการ
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๒. นางสาวพัชรี ไกรภาค ผู้จัดรายการเสียง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นางสาวจุฬาลักษณ์ แพงไทย ผู้จับประเด็น
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
๔. นางพัชรินทร์ เปี่ยมรอด ผู้สรุปประเด็น
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นายสุเมธ อนุสี ผู้ถ่ายภาพ/วิดีโอ/บันทึกเสียง
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

๑. ขั้นตอนกระบวนการถอดบทเรียน

๑.๑) สร้างทีมงานถอดบทเรียน พร้อมทำคำสั่งแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษรและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

๑.๒) กำหนดบทบาทหน้าที่ของทีมงานถอดบทเรียน

๑.๓) ประชุมวางแผนเพื่อกำหนดวันลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูล และสัมภาษณ์

๑.๔) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถาม การสัมภาษณ์ การใช้เครื่องมือ mymap เก็บข้อมูล ได้แก่ ๑) ข้อมูลพื้นฐาน ศพก.๒) สินค้าหลัก ศพก. ๓) เกษตรกรที่มาใช้บริการ ศพก. ๔)ฐานการเรียนรู้ ๕) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ศพก.

๒. อุปกรณ์ที่ใช้

- กระดาษบรูฟ
- กาวหนังไก่
- ปากกาเมจิก ๓ สี
- ดินสอสี

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่มีรูปแบบหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ทำให้การถอดบทเรียน แต่ละครั้งมีความแตกต่างกัน ข้อมูลสำหรับถอดบทเรียนค่อนข้างเยอะและละเอียดมาก ข้อมูลที่ได้จากการถอดองค์ความรู้จากเกษตรกร ไม่ได้ครอบคลุมทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น ข้อมูลเชิงสังคม ข้อมูลด้านการตลาด หรือข้อมูลด้านการเงิน ข้อมูลที่จัดเก็บไม่เพียงพอ ขาดข้อมูลที่ครอบคลุมและทันสมัยเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ สภาพอากาศ และแนวโน้มของตลาด

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (เครือข่าย)
อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ลำดับ ที่	สัญลักษณ์	หมู่	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
1	★	2	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมือง นครสวรรค์
2	★	6	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร
3	★	3	ศูนย์เรียนรู้ด้านศูนย์เรียนรู้ด้านประมง
4	★	9	ศูนย์เรียนรู้ด้านศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล
5	★	7	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน
6	★	11	ศูนย์เรียนรู้ด้านศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน
7	★	8	ศูนย์เรียนรู้ด้านการทำการเกษตรแบบผสมผสาน, ไร่นาสวนผสม
8	★	12	ศูนย์เรียนรู้การใช้สารชีวภัณฑ์และปุ๋ยอินทรีย์
9	★	2	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
10	★	3	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล
11	★	10	ศูนย์การเรียนรู้ด้านการจัดการดิน
12	★	1	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง
13	★	5	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
14	★	2	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศคปช.)
15	★	5	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
16	★	8	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่
17	★	4	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่